

emollientia, suppurantia, rodentia, caustica, dissipantia, mala sunt.

4. Sed sola tum (490. 3.) anodyna, sedantia motum, Saturnina Mercurialia blanda conveniunt.

491. Si simul temperies peccat, haec corrigenda prae caeteris.

C A N C E R.

492. Scirrhus, (392) aetate, augmento, motu vicinorum, si moveatur ita, ut vasa vicina ad margines scirrhi inflammari incipiant, evadit malignus, & vocatur jam Cancer a similitudine, vel Carcinoma.

493. In quo (492) gradus inflammationis vicinae; acrimoniae putridae excessus in loco affecto; dignitas partis; glandularum nexarum numerus & conditio; temperies totius, diversos malignitatis primae status docet.

494. Si suis continetur pellibus, Occultus, his ulcere ruptis, Manifestus vel Ulcerosus dicitur; posterior primi soboles.

495. Causa est quidquid scirrhum facit, (484. 485.) acre scirrho mistum; mutatio in circulantibus, a menstruis haemorrhoidibus, haemorrhagia qualibet, retentis; sterilitas, coelibatus, effoeta aetas

a 45 ad 50 annos; victus austerus, acer, calidus; affectus animi tristes & biliosi, irritatio externa quaelibet, motu, calore, acrimonia, emolliente, suppurante, caustica, vesicante medela externa, vel interna similia peragente.

496. Locus ut Scirrhi. (484.)

497. Cognoscitur Occultus ex signis scirrhi (487,) praegressi, accedente titillatione, pruritu, calore, rubore, dolore lancinante, urente, pungente, colore rubello, rubro, purpureo, caeruleo, livido, atro; duritie summa, praerupta, scabra, cum eminente apice; tumoris augmento; vasis sanguiferis vicinis tumentibus, nodosis, varicosis, crassis, atris.

498. Ulceratus noscitur ex praegresso occulto prius cognito, (497.) si aperitur: pellis tum quasi excoriando denudatur, & tenuis, acer, ichor, quasi transudando exprimitur.

499. Ejus hic progressus: vasa sana circa margines cancri duri vi fluentis vitalis liquidi attrita, & assurgente tumore distracta rumpuntur, hinc putredo, tum sanies subtilis, acris, foetida, cadaverosa, ambientia rodens, vicina exedens, progressus in ambitum, & in profundum ad partes vicinas emittendo undique radices malignas, quibus tenet fortiter, labia tumida, retor-

retorrída, horrenda, dolor intolerabilis, urens, pungens, rodens, calor cineritius, lividus, niger, cancri occulti ad glandulas communicantes, haemorrhagiae, convulsiones, febris lenta, extenuatio totius, ἀνοσμοσ, indolentes in aure calli, lipothymiae, inde peresis & consumptis mors.

500. In Euchymis occulti cancri quiescentis facilis toleratio, moti rabies (496.) praedicitur.

501. Cancer parvus, incipiens, liber, loco apto situs, vasis magnis non adcretus, a causa externa ortus, in juvenili, sanoque corpore, solus in toto corpore, illico ferro extirpandus, vel abscindendus est.

502. Emollientia, emplastica, suppurantia, acra, excoriantia, vesicatoria, caustica, ei applicata convertunt in cancrum ulceratum; ergo vitanda.

503. Cancer magnus, vetus, adhaerens, locis extirpationi ineptis situs, vasis magnis adcretus vel incumbens, a causa interna ortus, in corpore senili, cacochymico, ad cancrum composito, aliis jam cancris in eodem corpore sociatus, nec ferro, (501) nec medicamentis (502) tangendus est.

504. Ni enim cum radice & semine integre extirpari queat, asperabitur, ad interiora recurrit, alios generat, factos auget.

505.

505. *Causa cancri tollenda cum cancro,*
vel antequam tollatur ille.

Nisi integre auferri queat, reliquendus
est.

Uteri, faucium, palati, axillarum, in-
guinum insanabilis; labiorum curatu diffi-
cilis.

506. Ergo in statu (503.) adspiramus ad
duo: 1. quietem mali. 2. lenimen sympto-
matum.

507. Quies impetratur: 1. locum defen-
dendo ab omni externo per plumbata, &
narcotica, 2. causam (495.) cognitam mi-
nuendo, corrigendo, avertendo: quo le-
nia purgantia ex blandis vegetabilibus,
mercurialibusque faciunt, parva & saepe
geminata dosi data, 3. diluentibus, ape-
rientibus blandis, subcalcalicis. 4. vitando,
quae sumta, vel applicata vicem causae ge-
runt.

508. Symptomata iisdem (507.) leniun-
tur; dolor opiata exigit.

509. Exulceratus, (498. 499.) ni tolli
queat, lenitur saepe mundando, plumbata
lenissima applicando, tum dicta (507. 508.)
adhibendo.

510. Extirpatio fit: 1. Corpus victu,
medicamentisque refocillantibus, & causae
adversis praeparando. 2. totum simul & se-
mel cum omni radice filo trajecto, vel fur-
cilla

Aphor.

H

cilla

cilla suffixa, elevatum excindendo, vel detectum ineisis integumentis, filo trajecto attollendo, & deinde prudenter separando. 3. vulnus rara, blandaque obligatione curando, vicino cruore prudenter prius evacuato.

§ 11. His actis, (§ 10.) diu pergendum in victu & medela cancro adhuc praesenti propria, quin & patet, quae mala a cancro in loco extirpationem renuente prodire queant.

DE MORBIS OSSIUM.

§ 12. Ipsa ossa morbos patiuntur similes iis, quos hactenus in mollioribus partibus descripsimus.

§ 13. Nam interstitia horum vestiuntur membranula eodem vasorum genere instructa, iisdem liquoribus perpetuo allatis humectata, ac illae.

§ 14. Et prout haec spatiosa (§ 13.) majora, eo os ibi propius accedit structurae partis mollis.

§ 15. Ideoque aptius ibi (§ 14.) pati eos morbos qui aliter molles partes occupare dicuntur.

§ 16. Talis est latior circa juncturas pars, quum densior, minusque vasculosa sit in ore medio.

§ 17.